

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ'

9 ΙΟΥΝΙΟΥ 1928

ΑΡΙΘ 23

ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΗΣ Δ. Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ

'Αριθ. } Πρωτ. 3389
} Διεκπ. 4639 'Εν 'Αθήναις τῇ 1 'Ιουνίου 1928

Πρὸς

Τὸν Κύριον Εἰσαγγελέα τῶν ἐνταῦθα
Πλημμελειοδικῶν.

'Η Δ. 'Ιερὰ Σύνοδος ἔχουσα ἀσφαλεῖς πληροφορίας ὅτι ἡ νοσηρὴ αἵρεσις τῶν «Σπουδαστῶν τῶν Γραφῶν» ἢ Χιλιαστῶν, ἐντείνουσα ἐπικινδύνως καθ' ἡμέραν τὰς προσηλυτιστικὰς αὐτῆς ἐνεργείας ἐν Ἑλλάδι, θέτει εἰς κυκλοφορίαν διάφορα βιβλία καὶ ἔντυπα κατὰ χιλιάδας ἢ δωρεὰν διανεμόμενα ἢ εἰς μικρὰς τιμὰς πωλούμενα, προάγεται νὰ ἐπιστήσῃ σύντονον τὴν προσοχὴν ὑμῶν καὶ νὰ ζητήσῃ παρ' ὑμῶν τὴν ἀποτελεσματικὴν ἐπέμβασιν πρὸς παῦσιν τοῦ κακοῦ, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1923 Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας.

Λεδομένου δὲ ὅτι ἡ αἵρεσις τῶν Χιλιαστῶν δὲν εἶναι γνωστὴ καὶ ἀνεγνωρισμένη θρησκεία ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον τὰ δόγματα καὶ ἡ λατρεία αὐτῆς δὲν εἶναι ἐπισήμως γνωστὰ καὶ ἀνεγνωρισμένα, συμφώνως τῷ 1 ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος (παραβλ. ἐγκύκλιον Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ὑπ' ἀριθ. 8086 τῆς 14 Μαρτίου 1928), πρὸς δὲ ὅτι διὰ τῶν κυκλοφορούντων βιβλίων καὶ ἐντύπων οὐ μόνον διενεργεῖται προσηλυτισμὸς εἰς βάρος τῆς ἐπισήμου Θρησκείας τοῦ Κράτους, ἀλλὰ ὑπονομεύονται καὶ αὐταὶ αἱ βάσεις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος, ἡ Δ. 'Ιερὰ Σύνοδος παρακαλεῖ, ἵνα ὡς πρῶτον καὶ ἀπαράιτητον μέτρον κατὰ τῶν Χιλιαστῶν ἐφαρμοσθῇ ἡ κατάσχες καὶ ἀπαγόρευσις τῆς κυκλοφορίας τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκδιδομένων καὶ κυκλοφορούντων βιβλίων, δι' ὧν ποῦ μὲν ἐμφανῶς, ποῦ δὲ κεκαλυμμένως, ἀλλὰ πάντοτε λιαν ἐπικινδύνως ὑποσκάπτονται τὰ θεμέλια τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Θρησκείας.

Τοιαῦτά βιβλία εἶναι τὰ ἑξῆς: «'Απελευθέρωσις», «'Η κιθάρα τοῦ Θεοῦ», «Τὸ σχέδιον τῶν αἰώνων», «Φωτόδραμα τῆς Δημιουργίας», «'Η σημαῖα διὰ τοὺς Λαούς», «'Η δυορία τοῦ Κόσμου», «'Αδης», «'Η

ἐπιθυμητὴ Κυβέρνησις», «Παρηγορία διὰ τὸν Λαόν», «ἡ ἐπάνοδος τοῦ Κυρίου» καὶ ἄλλα.

Πρὸς πλείονα δὲ διευκολύνει τῶν σχετικῶν ἐνεργειῶν ἐπισυνάπτομεν ἀντίτυπον τῆς ὑπ' ἀριθ. 2406 Συνοδικῆς ἐγκυκλίου περὶ τῶν Χιλιαστῶν, καὶ φύλλα τῆς «Ἐκκλησίας», ἐξ ὧν θέλετε ἀρυσθῆ σχετικὰς πληροφορίας περὶ τῶν Χιλιαστῶν, καθ' ὧν ἡ Δ. 'Ιερὰ Σύνοδος ἀπεκδέχεται συντόνους καὶ ἀποτελεσματικὰς τὰς ὑμετέρας ἐνεργείας, πρὸς τὸ συμφέρον καὶ αὐτῆς τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ Κράτους.

- † 'Ο Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Πρόεδρος
- † 'Ο Πατρῶν ΑΝΤΩΝΙΟΣ
- † 'Ο Σύρου Τήνου καὶ Ἀνδρου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
- † 'Ο Μονεμβασίας καὶ Λακεδαίμονος ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † 'Ο Δημητριάδος ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † 'Ο Θήρας ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ
- † 'Ο Ναυπακτίας καὶ Εἰδρυτανίας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

'Ο Α'. Γραμματεὺς

'Αρχιμ. Γερμανὸς Α Ρουμπάνης.

Η ΑΞΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

'Επὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῶν φιλοτιμώτατα καθ' ὄλον τὸ ἔτος λειτουργησάντων ἐν τῇ πρωτεύουσῃ Καθηγητικῶν σχολείων, τὰ ἐν αὐτοῖς διδασκόμενα τέκνα τοῦ λαοῦ συγκεντρωθέντα μετὰ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τῶν, ἐν τῷ ναῷ τῆς Χρυσοσπηλαιώσεως, παρέστησαν εἰς συγκλητικωτάτην τελετὴν καὶ ἤκουσαν παρὰ τοῦ τελεταρχοῦντος Μακ. Ἀρχιεπισκόπου σκέψεις καὶ παρακελεύσεις ἐπικαίρους, ὁποῖας δῆλον ὅτι ὑποβάλλει εἰς τὸν Πρωθυεράρχην τῆς Ἐκκλησίας κατ' ἐξοχὴν ἢ κατάστασις τῆς παρ' ἡμῖν θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ αἱ ἀνάγκαι τῆς ὁλοκληρώσεως αὐτῆς.

Οὐδένα διαφεύγει ἡ σπουδαιότης τοῦ ζητήματος καὶ ἀπὸ πάσης μὲν πλευρᾶς, μάλιστα δὲ ἀπὸ τῆς ἐπόψεως τῆς ἀντινομικῆς στάσεως τῆς πολιτείας ἀπέναντι τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐκπροσωπούμενου λαοῦ. Ὁ λαὸς ὁ ἑλληνικὸς ἐπιθυμεῖ καὶ ἀξιοῖ ὅπως τὰ τέκνα τοῦ τυγχάνωσι θρησκευτικῆς μορφώσεως, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς

δημοσίοις σχολείοις καὶ ἡ ἐν αὐτῇ ἐπελθοῦσα βελτίωσις ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπὸ δεκαπενταετίας καὶ πλέον ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἐλευθέρου κράτους τελουμένην. Σήμερον τὴν θρησκευτικὴν παιδείαν παρέχουσι θεολόγοι καθηγηταί, ἀριτίας θεολογικῆς μορφώσεως τυγχάνοντες ἐν τῇ Θεολογικῇ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου Σχολῇ, ἐφωδιασμένοι, ἐπὶ πλέον, καὶ διὰ τοῦ εἰδικοῦ Παιδαγωγικοῦ Πανεπιστημιακοῦ ἐνδεικτικοῦ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, τοῦ μαρτυροῦντος περὶ τῆς ἰκανώσεως αὐτῶν εἰς τὸ μεθοδικῶς καὶ κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νεωτέρας Παιδαγωγικῆς διδάσκειν τὰ ἀνατεθειμένα εἰς αὐτοὺς μαθήματα, καὶ δὴ τὰ θρησκευτικά. Πᾶς λόγος λοιπὸν συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς προσηκούσης θέσεως τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τῇ δημοσίᾳ ἐκπαιδεύσει.

Δυστυχῶς ἀνεκαθεν ἡ Πολιτεία τηρεῖ μίαν νόθον στάσιν ἀπέναντι τοῦ ζητήματος τῆς θρησκευτικῆς παιδείσεως τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ. Τὸ γεγονός τοῦ περιορισμοῦ τῆς διδασκαλίας τῶν ἱερῶν μαθημάτων εἰς τὸ ἐλάχιστον, ἐλέγχει τὴν Πολιτείαν οὐ μόνον ἀπρόθυμον εἰς ὑπάντησιν τῆς ἐφέσεως τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ προσπαθοῦσαν νὰ ἀντιστρατευθῇ καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἑλληνικοῦ συντάγματος καὶ πρὸς τὴν λαϊκὴν ἀξίωσιν.

Ἡ συστηματικὴ αὕτη ἀμέλεια τοῦ Κράτους, ἡ ἐπιδεικνυομένη πρὸς τὴν σπουδαιότεραν ὄψιν τῆς παιδείσεως τῶν ἑλληνοπαίδων, ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ συστηθῶσι καὶ ὁργανωθῶσι εἰς ἐνορίας τινὰς ὑπὸ ζηλωτῶν κληρικῶν σχολεῖα κατηχητικά, εἰς τὰ ὁποῖα προσπάθεια μίαν ἀξιέπαινος καταβάλλεται ὅπως κατὰ τὸ ἐνὸν ἀναπληρῶνται τὰ κενὰ τῆς ἐν τῇ δημοσίᾳ ἐκπαιδεύσει παρεχομένης ἑλληποῦς θρησκευτικῆς μορφώσεως. Συστηματικώτερον δ' ἐργασία γίνεται εἰς τὰ μερίμνη τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἰδρυθέντα διὰ τῆς «Ζωῆς» ἑνδεκα μέχρι τοῦδε Κατηχητικὰ Σχολεῖα, ἐν αἷς διδάσκουσιν ἐνθουσιώδεις νέοι θεολόγοι, ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος τῆς «Ζωῆς». Καὶ εἶνε χάρις ὀφθαλμῶν καὶ ὠτων καὶ ἀφορμὴ ψυχικῶν ἀγαλλιᾶσεων καὶ πάσης παραμυθίας, πρόξενον τὸ συντελούμενον ἐν τοῖς κατηχητικοῖς τούτοις σχολείοις· ἀκριβῶς δὲ διότι ὁ λαὸς ἐκτιμᾷ τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ βλέπει αὐτὸ ἀνταποκρινόμενον πρὸς τοὺς πόθους τοῦ ἀποστέλλει τὰ τέκνα του εἰς αὐτὰ καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν τὰ ὑποστηρίζει.

Ἡ αὐθόρμητος αὕτη ἀναπλήρωσις τοῦ ἑλλείποντος ἐκ τῆς κρατικῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως δὲν πρέπει βεβαίως νὰ σημαίνῃ καὶ ὅτι τὸ κράτος ἐξώφλησε, τὸ δὴ λεγόμενον, ὡς πρὸς τὴν ὀφειλὴν του ταύτην πρὸς τὸ ἔθνος. Ἐφ' ὅσον τὸ κράτος κατ' αὐτὴν του τὴν

ἐπίσημον ὁμολογίαν θρησκεύει, καὶ ἐφ' ὅσον ὁμολογεῖ διὰ τοῦ συντάγματός του ὠρισμένην Ἐκκλησίαν τοῦ ἔθνους, ἔχει καὶ ὠρισμένας ἀπέναντι αὐτῆς ὑποχρεώσεις ἐν σχέσει πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο. Δὲν θὰ εἴπωμέν τι λοιπὸν ἔξω τῆς κρατικῆς δεοντολογίας ἐὰν εἰσηγηθῶμεν εἰς τὴν πολιτείαν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν καθήκοντός της πλήρους εἴτε διὰ τῆς ἐπαρκοῦς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν ἐν τοῖς σχολείοις τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἢ διὰ τῆς ἐπίσημου νομιμοποιήσεως τῆς εἰς τὰ κατηχητικὰ σχολεῖα φοιτήσεως τῶν μαθητῶν τῶν δημοσίων σχολῶν. Ἡ τελευταία αὕτη περίπτωσις δὲν εἶναι βεβαίως ἢ μᾶλλον συνάδουσα πρὸς τὸ κρατοῦν πολιτειακὸν καθεστῶς, καθότι θὰ ἐνεφάνιζε τὸ Κράτος ἀνακόλουθον πρὸς τὸ πολίτευμα τοῦ ἔθνους ἐφ' ὅσον δὲν κρατεῖ παρ' ἡμῖν χωρισμὸς τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ κράτους· ἀναφέρομεν ὁμως τὴν ἐν λόγῳ περίπτωσιν διὰ νὰ καταδειχθῇ ἔτι μᾶλλον ἡ κρατικὴ ἀσυνέπεια ἐν τῷ ἀπασχολοῦννι ἡμᾶς ἐνταῦθα σπουδαιότατῳ ἔθνικῳ ζητήματι καὶ νὰ παρασχεθῇ ἀφορμὴ ἀναθεωρήσεως τῶν παραδοξότητων τῆς ἐκπαιδευτικῆς τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας πολιτικῆς καὶ συμμορφώσεως πρὸς τὴν λαϊκὴν ἐπιθυμίαν καὶ ἀξίωσιν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἑλληνοπαίδων.

Ἡ ΤΥΦΛΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΣ ΠΡΟΜΗΤΩΡ

Οἱ ὀπαδοὶ τῆς ὑλιστικῆς ἐξελίξεως τοῦ εἶδους τοῦ Clodd, τὸν ὁποῖον ἀνεφέραμεν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον, δισχυρίζονται ὅτι, κατὰ τὴν γένεσιν καὶ πρῶτην διαμόρφωσιν τοῦ σύμπαντος, δυνάμεις αὐτομάτως ἐμφανισθεῖσαι, ἄνευ σκοποῦ καὶ σχεδίου κινούμεναι καὶ τυχῶς ὅπως ἐνεργοῦσαι παρήγαγον τὰ πάντα, καὶ δὴ καὶ ἐκ τῆς νεκρᾶς καὶ ἀψύχου ὕλης τὴν ζωὴν.

Τὸ πρωτόπλασμα, ὡς εἶνε γνωστόν, δὲν εἶνε τι ἄπλοῦν· ἀπ' ἐναντίας ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν καὶ συνθέτων συστατικῶν, τὰ ὁποῖα δὲν ὑπόκεινται εἰ, εὐκόλῳ ἐξέτασιν οὔτε ὑπ' αὐτῆς τῆς συγχρόνου Χημείας. Κατὰ τὴν ἐποχὴν λοιπὸν τῆς πρώτης τῶν ὄντων γενέσεως, τυφλὴ τύχη, ἐπενεργοῦσα ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς νεφελώδους ὕλης ἐδημιούργησε τὸ ζωικὸν αὐτὸ πρωτόπλασμα οἷον εἰς ἀστειζομένην. Κατὰ τὴν γνώμην ἄρα τοῦ Clodd, «ἀφοῦ ἀπαξ ὑπῆρχεν ἡ ὕλη, ἡ ὁποῖα ἀποτελεῖ τὸ πρωτόπλασμα, καὶ ἀφοῦ ἦσαν δεδομένα καὶ αἱ δυνάμεις, τῶν ὁποίων ἦτο ἡ ὕλη φορεῦς, προβάλλει φυσικῶς τὸ ἐρώτημα: διατί ἐν μὲν τῇ μιᾷ περιπτώσει ὡς ἀποτέλεσμα προκύπτει ὕλη νεκρά, ἐν

δὲ τῇ ἄλλῃ οὐσία ζῶσα; Ποῦ κρύπτεται ἡ διαφορὰ; Προφανῶς ἡ ἀπάντησις εἶνε μία: ὅτι, ἀφοῦ τὰ συστατικὰ εἶνε τὰ αὐτά, ἡ διαφορὰ πρέπει νὰ κρύπτεται ἐν αὐτῇ τῇ συμμίξει τῶν συστατικῶν». «Προφανῶς!» Πόσον εὐκόλως ἡ λέξις ἐκφράζεται! Ἄνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ πρώτη αὐτῆ λέξις τῆς εἰς τὴν ἐρώτησιν ἀπαντήσεως ἀποτελεῖ τὴν μᾶλλον εὐκολον καὶ ἀνθαίρετον προϋπόθεσιν, ὅποια ἡ ἐκ τῶν προτέρων παραδοχὴ τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἐξέλιξιν, ἦτοι ὕλης καὶ δυνάμεως, ἡ «σύμμιξις», τῆς ὁποίας ἡ ἐξηγησις καὶ ἡ πειραματικὴ ἐπανάληψις ὑπερβαίνει πρὸς τὸ παρὸν τοῦλάχιστον, πάσας τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως, ἐμφανίζεται ἐνταῦθα ὡς ἀπλοῦν ἀποτελέσμα τῆς τυφλῆς τύχης, ἐπενεργούσης ἐπὶ ἀρχικῆς ὕλης τοιαύτης ἀραιότητος, ὥστε θὰ ἀπητοῦντο ἑκατομμύρια ὅλα κυβικὰ μίλια αὐτῆς διὰ νὰ παραχθῇ ἐν αὐτῆς γραμμᾶριον!

Τοῦτο ὅμως ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν μόνον τῶν θαυμάτων. Ἡ τύχη, ἀποτελέσασα τὸ πρωτόπλασμα, ἐπροχώρησεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, περαιτέρω. Ἄνευ οὐδεμιᾶς ἔξωθεν βοηθείας, ἐν ἀπουσίᾳ πλήρει χειραγωγούσης διανοίας καὶ ὅλως ἀσκόπως ἀνέλαβε νὰ δημιουργήσῃ τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἐν τῇ συνθέσει του συνόλου, τὸ ὅποion εἶνε ἐν τῇ Βιολογίᾳ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα «ἀρχικὸς ἰστός». Μετὰ ταῦτα ἐκ τῆς ἐπιπέδου ὅλως τυχαίας συνδρομῆς τῶν πρωτοπλασματικῶν μορίων ἐσχηματίσθησαν αἱ σύνθετοι ἐκεῖναι ἐνώσεις τῶν ἰστών, αἰτινες ἀποτελοῦσι πάντας τοὺς ζῶντας ὀργανισμούς. Οἱ ὀργανισμοὶ οὗτοι πάλιν διηρέθησαν εἰς δύο κόσμους: τὸν φυσικὸν καὶ τὸν ζωϊκόν, πάλιν δέ, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἔξωθεν κατευθυνούσης ἀρχῆς, βαθμηδὸν ἐξήχθησαν εἰς τὸ θαυμάσιον διὰ τὴν ποικιλίαν του σύστημα τῶν ἀνωτάτων καὶ τῶν κατωτάτων τύπων, οἱ ὅποιοι ἐπλήρωσαν καὶ πληροῦν τὴν γῆν. Συνελόντι εἰπεῖν, ἀπλουστάτη τύχη, κάτι τι δῆλα δὴ τὸ ἄλογον, ἀσκοπον καὶ ἀναίσθητον, ἐπενεργούσα ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς νεφελώδους ὕλης, ἥτις καὶ αὐτῇ ἐνεφανίσθη ἐκ τοῦ μηδενός, — ἐφ' ὅσον τὰ πάντα μαρτυροῦσιν ὅτι ὁ κόσμος οὗτος θὰ ἔχῃ τέλος, — ἐδημιούργησεν οὐ μόνον τὴν ὅλην καταπληκτικὴν τάξιν, τὴν ἀντιστοιχίαν, τὴν προσαρμοστικότητα, τὴν ἀρμονίαν, τὸ κάλλος καὶ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἀλλὰ καὶ — διατὶ ὅχι; — τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος, τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ Σιέκσπηρ καὶ τοῦ Γκαίτε, τὴν ποίησιν τοῦ Ὀμήρου, τοῦ Πινδάρου καὶ τοῦ Δάντου, τὴν πολιτικότητα τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Περικλέους καὶ τοῦ Γλάδστωνος, τὴν θεολογίαν τοῦ Ἰωάννου, τοῦ Γρηγορίου καὶ τοῦ Ὁριγένους, τὴν θρησκευτικότητα, τὴν φιλανθρωπίαν

καὶ συλλήβδην πάσας τὰς μεγάλας καὶ ἰσχυρὰς ἐκφάνσεις τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ αἰσθήματος, καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν φιλοσοφικὴν εὐστροφίαν τοῦ διὰ τῶν γραμμῶν τούτων ἐπικρινόμενου συγχρόνου Ἀγνωστικισμοῦ.

Πάντα ταῦτα παρήχθησαν ἐκ τοῦ μηδενός ὑπὸ τὴν ροπὴν μόνης τῆς τυφλῆς τύχης.

Ὁμολογοῦμεν, ὅτι, κατάπληκτοι ἐνώπιον τηλικούτου θαύματος, ἀναγκαστάτου καὶ ἀπαραιτήτου κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ἀγνωστικισμοῦ τούτου, δὲν δυνάμεθα νὰ συγκρατήσωμεν εἰς τὰ χεῖλη μας τὴν ἀναφώνησιν ἐνὸς διακεκριμένου φυσιοδίφου: «Οἱ miraculosa credulitas!» Τὸ ἀπορρίπτει τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν ἕνεκα τῶν δῆθεν δυσκολιῶν τῆς διὰ τὴν πίστιν, καὶ ἀποδέχεσθαι τὰ τερατώδη ταῦτα τοῦ ἀγνωστικισμοῦ θαύματα δὲν εἶνε «καταπίνειν τὴν κάμηλον, διυλίξειν δὲ τὸν κώνωπα;» Διότι ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία περὶ τοῦ ἀπείρου, ἀλλὰ προσωπικοῦ Θεοῦ, ἐξηγεῖ τὰ πάντα κατὰ τρόπον ἐπαρκῆ, ἱκανοποιητικὸν καὶ λογικόν. Ἡ μόνη δυσκολία ἐγκρατεῖται μόνον εἰς τοῦτο, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ συλλάβωμεν τὴν φύσιν τοῦ Θεοῦ οὔτε δι' εὐρύσεως τῆς ἐννοίας τῆς προσωπικότητος, ἐφ' ὅσον πείραν αὐτῆς ἔχομεν ἐξ ἡμῶν αὐτῶν μόνον, οὔτε διὰ προσεγγίσεως τοῦ ἀπείρου πρὸς τὴν σφαῖραν τῆς ἡμετέρας γνώσεως. Ἄλλ' ἡ δυσκολία αὐτῆ εἶνε ὅλως φυσικὴ. Φυσικῶς καὶ ἀναγκαιῶς ἐκπηγάξει ἐκ τοῦ πεπερασμένου τῆς φύσεώς μας.

Καὶ τι ἄλλο ὅμως συμβαίνει.

Ἡ ἀγνωστικὴ, ἦτοι ἄθεος αὐτῆ ὑπόθεσις τῆς τοιαύτης προελεύσεως παντὸς τοῦ ὄντος οὐ μόνον ὑπερβαίνει τὴν ἡμετέραν κατάληψιν, ἀλλὰ καὶ ἀντιφάσκει πρὸς τὸν ἀνθρώπινον λόγον. Καὶ οἱ εὐφρέστεροι τῶν συγγραφέων δὲν δύνανται νὰ ἐκθέσουν τὴν διδασκαλίαν ταύτην χωρὶς νὰ καταφύγουν εἰς διαφόρους προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἢ λύουν πάντα τὰ κυριώτερα ζητήματα ἀναποδείκτως ἐκ τῶν προτέρων, ἢ προφανῶς ἀντιφάσκουσι πρὸς τὴν πείραν καὶ τὴν παρατήρησιν τῆς φυσιολογικῶς διανοουμένης ἀνθρωπότητος. Ὁ λόρδος Κέλβιν, διάσημος φυσικός, εἶπε διαπορῶν: «ἡ ἀθεϊκὴ ἰδέα εἶνε τόσον ἀνόητος καὶ μωρὰ, ὥστε κυριολεκτικῶς ἀπορῶ πῶς νὰ τὴν ἐκφράσω διὰ λέξεων». Ὅταν λοιπὸν ὁ προμνημονευθεὶς Clodd διαμαρτύρεται κατὰ τῶν «ἀναποδείκτων προϋποθέσεων τῆς Δογματικῆς θεολογίας», καὶ ἀντιφάσκει πρὸς ἑαυτὸν, καί, ταυτοχρόνως, ἑαυτὸν ἀναιρεῖ. Ὁ Ἀγνωστικισμὸς, ὁ ὁποῖος — κατὰ τὸν Clodd — «εἰμπορεῖ μόνον νὰ ὁμολογῇ τὴν ἄγνοιάν του», κυρίως εἰπεῖν οὐδὲν πρέπει νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς ἀναπό-

δεικτον. Εἰς τὸ φιλοσοφικὸν τοῦτο σύστημα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ γείνη δεκτὸν μόνον τῇ βοηθείᾳ διαφόρων ἐπιπολαιωτάτων, αὐθαγέτων καὶ ἀβασίμων προϋποθέσεων, ὡς μόνη ἀπάντησις δύναται πάντοτε νὰ χρησιμεύουν τοῦ Κυρίου οἱ λόγοι: «Υποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἔκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου». Καὶ ἐνταῦθα εὐκαιρον νὰ μνημονευθῶσιν ὅσα ὁ Νιούτων εἶπε συνοψίζων τὰς ἐπιστημονικὰς του περὶ τῆς φύσεως ἐρεῦνας: «Ἐκ μᾶς τυφλῆς μεταφυσικῆς ἀνάγκης ἡ ὁποία, ὡς εἶνε εὐνόητον, πανταχοῦ καὶ πάντοτε εἶνε ἡ αὐτή, οὐδεμία ποικιλία ἦτο δυνατόν νὰ παραχθῇ Πᾶσα ἡ ἀπειρος ποικιλία τοῦ δημιουργήματος ἀπὸ ἐπόψεως καὶ χρόνου καὶ τόπου ἠδύνατο νὰ προέλθῃ μόνον ἐν ταῖς ιδέαις καὶ τῇ βουλήσει τοῦ Ὑψίστου ὄντος».

Ἡ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ, ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

α΄.

Ὡς γνωστόν, ἀπὸ δεκαετίας περίπου ἤρχισε νὰ ἐκδηλοῦται ἐν τῷ Παπισμῷ κίνησις πρὸς ἀναμόρφωσιν τῆς λατρείας, οὕτως ὥστε ἡ συμμετοχὴ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ εἰς ταύτην νὰ γίνεται κατὰ ζωντανώτερον καὶ αἰσθητότερον τρόπον. Ἡ ἀναμορφωτικὴ αὕτη κίνησις κυρίως δὲν ἀποβλέπει εἰς μεταρρυθμίσεις καὶ καινοτομίας, ἀλλὰ σκοπὸν ἔχει νὰ καταστήσῃ γνωριμωτέρας εἰς τὸν λαὸν τὰς ἐνυπαρχούσας ἐν τῇ λατρείᾳ θείας δυνάμεις, οὕτως ὥστε ἐν ἐπιγνώσει καὶ πλήρει συνειδήσει νὰ μετέχῃ οὗτος εἰς τὴν λειτουργικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ τοιαύτη κίνησις ἐν τῷ Παπισμῷ, ὅστις διετῆρει μέχρι τοῦδε τὸν λαὸν εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ λατρείᾳ συμβαινόντων, ἀποτελεῖ σημαντικὸν σταθμὸν ἐν τῇ ἱστορικῇ αὐτοῦ σταδιοδρομίᾳ.

Σκοπὸς τῆς κινήσεως ταύτης, ἥς προέσταται τὸ τίγμα τῶν Βενεδικτίνων καὶ δὴ αἱ μοναὶ αὐτῶν Maria Laach καὶ Beuron, εἶναι ἡ ἀνάπλασις τῆς χριστιανικῆς ζωῆς τῶν πιστῶν τῇ βοηθείᾳ καὶ διὰ μέσου τῆς λειτουργίας. Ἐν τῷ Παπισμῷ ἤρχισε νὰ γίνηται αἰσθητοτέρα ἡ ἀνάγκη ὅπως κατὰ τρόπον ἀμεσώτερον καὶ αἰσθητότερον παρίστανται καὶ μετέχωσιν οἱ πιστοὶ τῶν μυστηριακῶν καὶ λατρευτικῶν ἐν γένει ποάσεων τῆς Ἐκκλησίας. Οὕτω π. χ. ἐν τῇ μονῇ τῆς Maria Laach ἐγένετο ἀπόπειρα ἐπαναφορᾶς ἀρχαιοτάτων λειτουργικῶν συνηθειῶν, ὡς εἶναι π. χ. ἡ προσωπικὴ ὑφ' ἐκάστου πιστοῦ προσκομιδὴ τῶν δώρων κλπ. Ἐκ παραλλήλου ἡ μονὴ αὕτη ἔσχε τὴν πρωταβουλίαν ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν καὶ ἐργασιῶν, ἐπιστημονικῶν καὶ λαϊκῶν, ἐπὶ τῆς λατρείας τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας¹. Οὕτω κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐξεδόθησαν τὰ ἐξῆς σχετικὰ βιβλία: Die betende Kirche (ὑπὸ τοῦ προσωποῦ τῆς μονῆς Maria Laach), Ecclesia orans

(ὑπὸ Hldefons Herwegen); Liturgische Bildung (ὑπὸ Guardini) κλπ. Συγχρόνως ἐκδίδονται εἰς διαφόρους χώρας, ὅπου τὸ παπικὸν στοιχεῖον ἐπικρατεῖ, πλεῖστα λαϊκὰ λειτουργικὰ βιβλία, αὐτὰ ἐξηγοῦν εἰς ἀπλὴν καὶ εὐληπτον γλῶσσαν μέρη τῆς λειτουργίας, ἢ ἄλλας λατρευτικὰς πράξεις τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ἐπιχειροῦσι νὰ καταδείξωσι τὸ ὕψος καὶ τὸ θεῖον κάλλος τῆς λατρευτικῆς ποιήσεως ἐν τῇ λειτουργίᾳ¹.

β΄. Παρόμοιαι θεολογικαὶ ἐργασίαι, ἐπιστημονικαί, ἢ ἀπλῶς ἐκ πρακτικῶν λόγων ὁρμώμεναι, γίνονται καὶ ἐν τῷ Προτεσταντισμῷ. Τὸ περιοδικὸν «Theologische Blätter» χαιρετίζει τὴν κίνησιν ταύτην, εἰς ἣν οὐ μόνον πρακτικοὶ θεολόγοι καὶ ἀνώτεροι ἱερεῖς, ἀλλὰ καὶ συστηματικοὶ καὶ ἱστορικοὶ θεολόγοι μετέχουσι, διὰ τῶν μελετῶν των τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτῶν συμβολὰς συνεισφέροντες. Ἐκ τῶν νεωστὶ ἐκφανοθησάντων ἔργων ἄξια λόγου εἶναι αἱ ἐξῆς: Hans Lietzmann. Messe und Herrenmahl. Bonn 1926. Rudolf Otto. Zur Erneuerung und Ausgestaltung des Gottesdienstes.

Ἐνταῦθα δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι οἱ Διαμαρτυρόμενοι ἐντελῶς διαφόρος ἢ οἱ Παπικοὶ, κατὰ τὰς περὶ Ἐκκλησίας, ἱερατείου κλπ. ἄλλως τε δοξασίας αὐτῶν, ἐννοοῦσι τὰς μεταρρυθμίσεις ταύτας ἐν τῇ λατρείᾳ. Ἐν ᾧ δηλαδὴ ὁ Παπισμὸς κυρίως ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐν τῇ λειτουργίᾳ ἐνυπαρχουσῶν θείων δυνάμεων, ὁ Προτεσταντισμὸς διὰ τῆς λατρείας κυρίως ἐννοῶν τὴν ἐσωτερικὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπικοινωνίαν, οὐδόλως ἀπασχολεῖται ἢ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν τῆς λατρείας, ἥτις κατὰ τοὺς καιροὺς καὶ τὰς περιστάσεις, μεμονωμένως ἢ μὴ, δύναται νὰ προσλαμβάνῃ ἐκάστοτε διαφόρους τύπους, ἀνταποκρινομένους πρὸς τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῆς κοινότητος. Καθ' ἡμᾶς καὶ τοὺς Παπικοὺς, ἡ ἐκδήλωσις τοῦ χριστιανικοῦ βίου συνδέεται πρὸς ἐξωτερικά, ὕλικά καὶ αἰσθητὰ σημεῖα. Ἐντεῦθεν ἡ ἀνάγκη τῆς λειτουργίας καὶ ἡ κεφαλαιώδης τῆς σημασία διὰ πάσας τὰς ὄψεις τοῦ βίου τονίζεται ὑπὸ τῶν παπικῶν μεταρρυθμιστῶν, ἢ κυρίως εἰπεῖν ἀναμορφωτῶν. Ἡ ἐξωτερικὴ λατρευτικὴ μορφή εἶναι ἡ ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ λατρείᾳ. Ὁ ἱερεὺς ἐν τῇ τελείᾳ τῆς λατρείας εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὐχὶ δὲ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς κοινότητος, ὡς οἱ Διαμαρτυρόμενοι δοξάζουσιν. Οὕτω ἐν ᾧ ἡ προτεσταντικὴ λατρεία ἔχει διεύθυνσιν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἢ παπικὴ ἀνιθέτως ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω. Κατὰ τοὺς Παπικοὺς καὶ καθ' ἡμᾶς ἡ λατρεία εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν μέσον τῆς κοινότητος μετὰ τοῦ Θεοῦ, τῆς συμμετοχῆς τῆς ἐκ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Ἰησοῦ ἀπορρησούσης θείας χάριτος διὰ μέσου τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐν τῷ ἐδάφει αὐτῆς. Ἡ λατρεία κατὰ τοὺς Διαμαρτυρουμένους εἶναι ἀπλῶς ἡ ἐκδήλωσις τῆς πίστεως τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος.

J. Braum. Der christliche Altar in seiner geschichtlichen Entwicklung (2 τόμοι). Μόναχον 1924.

1. Guardini, «Heilige Zeit». Prof. Birnbaum «Die Katholische liturgische Bewegung. Darstellung und Kritik».

1. «Mysterium» Gesammelte Arbeiten Laacher Mönche.

Ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ, τὸ ὁποῖον διακοσμείται ὑπὸ 800 εἰκόνων, μεταχειρίζεται ὁ συγγραφεὺς οὐ μόνον τὰς γνωστὰς φιλολογικὰς πηγὰς, ἀλλὰ καὶ διαφόρους ἀρχαίας ἐπιγραφάς, αἷς περισυνέλεξεν ὁ ἴδιος εἰς ταξείδια, τὰ ὁποῖα ἐπεχείρησε πρὸς τὸν σκοπὸν τούτων. Ὁ πρῶτος τόμος περιέχει τὰ ἐξῆς ζητήματα: Ἐἶδη, σχήματα, μορφαὶ Ἰερῶ Βήματος, διεύθυνσις αὐτοῦ, τὸ Ἴ. Βῆμα ὡς τόπος ἐνταφιασμοῦ, συμβολισμοὶ αὐτοῦ κλπ. (ἀρχαιολογία). Ὁ δεῦτερος τόμος πραγματεύεται περὶ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ Ἰερῶ Βήματος. Ἄν καὶ ὁ συγγραφεὺς ἔχει κυρίως ὑπ' ὄψει του τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τοῦ Ἴ. Βήματος ἐν τῇ Δύσει (καὶ δὴ ἐν Ἰσπανίᾳ, ὅπου, ὡς γνωστόν, ὁ Παπισμὸς ἔχει βαθεῖας ῥίζας), ἐν τούτοις τὸ σύγγραμμά του εἶναι ἀξιόλογον βοήθημα καὶ διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Λειτουργικὴν καὶ δὴ τῶν ἀρχαίων χρόνων.

Ὁ Ludwig von Sybel (Marburg) ἀσχολεῖται ἐν τῇ «Zeitschrift für Kirchengeschichte» περὶ τὸ ζήτημα τοῦ ποῖος εἰσήγαγε τὴν ζωγραφικὴν ἐν τῇ χριστιανικῇ λατρείᾳ. Ὁ ἀρθρογράφος συνδυάζει μίαν ἀνακάλυψιν τοῦ ρωμαϊκῆς ἀγιογραφίας τῶν ἀρχῶν τοῦ γ' αἰῶνος πρὸς ἀπόφασιν τινα τῆς ἐν Ἑλβίᾳ συνόδου (ἀρχαί τοῦ δ' αἰῶνος), ἡ ὁποία ἐν τῷ 360 κανόνι αὐτῆς ἀπαγορεύει τὰς ἐπὶ τοίχων ἀναπαραστάσεις (τοιχογραφίας) θρησκευτικῶς τιμωμένων προσώπων. Ὁ ἀρθρογράφος ζητεῖ ν' ἀνεύρη τὴν πρῶτην ἀρχὴν τῆς χριστιανικῆς ἀγιογραφίας, θεωρεῖ δὲ ὡς «ὑπεύθυνον ἐμπνευστήν» αὐτῆς τὸν πάπαν Ζεφυρίνον (198-217), κατ' ἐντολὴν τοῦ ὁποῖου ἀναπαρεστάθη ἡ μορφή τοῦ Χριστοῦ ἄνωθεν τῆς ἐπισκοπικῆς καθέδρας καὶ ἐπὶ τοῦ θόλου.

Διὰ τὴν σύστασιν καὶ ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τῆς λατρείας διαφόρων θερηκειῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ, οὐχὶ μικρὰς σημασίας εἶναι ἴσως αἱ ἐργασίαι καὶ τριῶν νεωτέρων ἐρευνητῶν λατρείας τινός, ἦτις καλῶς ἢ κακῶς ἐσχετίσθη πρὸς τὴν χριστιανικὴν, τῆς Ὁρφικῆς. Οἱ ἐρευνηταὶ οὗτοι εἶναι οἱ ἐξῆς: 1) O. Kern (Orpheus, 1920, Orphicorum fragmenta, 1922). 2) V. Macchioro (Zagreus, 1921. Nuovi studi sull' orfismo, 1922. Orfismo e Paolinismo, 1922) καὶ 3) M. Eisler σπουδαιότερον ἔργον Orphisch-Dionysische Mysteringedanken in der christlichen Antike, 1925).

F. H. Colson. An essay on the origin and development of the seven-day cycle. Cambridge 1926. Ἐν τῷ ἐπιτόμῳ τούτῳ ἔργῳ ὁ Colson ἐξετάζει τὴν προέλευσιν τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἑβδομάδος. Ἡ ἡμέρα, ὁ μῆν, τὸ ἔτος, στηρίζονται ἐπὶ ἀστρονομικῆς βάσεως· ἀλλ' ἡ ἑβδομάς, ἐκ πρώτης ὄψεως τοῦλάχιστον, δὲν φαίνεται νὰ ἔχη ἀστρονομικὴν βᾶσιν προσπίπτουσαν ἀμέσως ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων. Ὡς ἐκ τούτου ὁ ἀριθμὸς τῶν λαῶν, οἵτινες τὴν ἀπεδέχθησαν, εἶναι σχετικῶς περιορισμένος. Ἡ πλειονότης τῶν λαῶν τῆς ἀρχαιότητος τὴν ἠγνόει. Εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἀποδεχθεὶς κατ' ἀρχὴν τὴν ἑβδομάδα, ἐγένετο ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς εἰς τοὺς λαοὺς οἱ ὁποῖοι τὸν ἠσπάσθησαν. Τὸ ζήτημα ὅπερ ἐξετάζει ὁ Colson εἶναι κυρίως διατὶ καὶ πῶς ὁ Χριστιανισμὸς παρέλαβε τὸν θεσμὸν τούτον. Ὁ συγγραφεὺς ποιεῖ-

ται ἀπλῆν τινα καὶ στοιχειώδη παρατήρησιν, ἐξ ἧς ἐπιχειρεῖ νὰ διευκρινήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο: Διὰ τῆς ἑβδομάδος πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν κυρίως δύο θεσμούς, παρουσιάζοντας μὲν ὁμοιότητα, ἀλλὰ διαφέροντας ἀπ' ἀλλήλων: Ἡ πρώτη εἶναι ἡ πλανητικὴ ἑβδομάς. Οἱ Βαβυλώνιοι, οἵτινες κατεῖχον τὰ σκήπτρα ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς ἀρχαιότητος ἐγνώριζον ὅ ἑπταπλανήτας, συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης· ἀφιέρωσαν λοιπὸν εἰς ἕκαστον ἀνὰ μίαν ἡμέραν (πρὸς τὴν ἀρχαίαν ὀνομασίαν τῆς Κυριακῆς «Ἡλίου ἡμέραν», γερμανιστὶ Sonntag, ἀγγλιστὶ Sunday, Montag κ. λ. π.). Αἱ ἡμέραι αὗται ἦσαν ἴσης ἀξίας παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις· δὲν ὑπῆρχε προνομιοῦχος ἡμέρα προωρισμένη διὰ λατρευτικὸς σκοποὺς καὶ δι' ἀνάπαυσιν. Ἡ δευτέρα εἶναι ἡ Ἰουδαϊκὴ ἑβδομάς· ἐν αὐτῇ κυριαρχεῖ τὸ Σάββατον, ἡμέρα ἱερὰ, προωρισμένη διὰ τὴν λατρείαν καὶ σωματικὴν ἀνάπαυσιν. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ καὶ δὴ ὁ κύκλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐώρταζον τὸ Σάββατον καὶ ἐκάνον τὰ τῆς ζωῆς τῶν ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς Ἰουδαϊκῆς ἑβδομάδος· κατὰ βᾶθος ἦσαν καὶ ἔμενον Ἰουδαῖοι, συμβιβάζοντες τὴν εἰς τὸν Μεσσίαν πίστιν πρὸς τὴν πάτριον θρησκείαν. Ἄλλ' ὁ Παῦλος ἐπολέμησε τὸ Σάββατον, ὡς καὶ πᾶσαν τὴν Ἰουδαϊκὴν λατρείαν. Παρὰ ταῦτα κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, χάρις εἰς τὴν μεγάλην βαβυλωνιακὴν ἐπίδρασιν, ἡ πλανητικὴ ἑβδομάς εἶχε γίνῃ πανταχοῦ γνωστὴ. Οὕτω τὸ κήρυγμα τοῦ Παύλου περὶ Ἰουδαϊκῶν ἐορτῶν ὡς μόνον ἀποτελεσματὸν ἐπέφερε τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ Σαββάτου καὶ τὸν καθαρῆσμον τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ Κύριος ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου. Οὕτω διετηρήθη ὁ κύκλος τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν ἑβδομάδα. Εἰς ἄλλους ἐν τούτοις ἐρευνητὰς φαίνεται πιθανόν ὅτι καὶ ἄλλοι λαοὶ καὶ μάλιστα οἱ Αἰγύπτιοι εἶχον ἑβδομάδα ἀνάλογον πρὸς τὴν Ἰουδαϊκὴν, ὅτι δὲ ὁ θεσμὸς οὗτος εἶχε, πανταχοῦ ἔνθα διετηρεῖτο, οἰκονομικὴν βᾶσιν.

Ἐν Μονάχῳ

ΔΗΜ. ΜΩΡΑ·Ι·ΤΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Αἱ ἰδέαι καὶ τὰ αἰσθήματα.

Ὁ πασίγνωστος εἰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους σύγχρονος φυσιοφιλόσοφος Gustave Le Bon ἐρωτηθεὶς πρὸ τινοῦ ἂν διαβλέπη κινδύνους εἰς τὴν κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας ραγδαίαν ἐξέλιξιν τῆς Φυσιογνωσίας, ἐγνωμάτευσε ὅτι ἡ μεγάλη αὕτη ἀνάπτυξις τῆς ἐπιστήμης, ὡς μονομερῆς τῆς διανοίας πρόοδος, εἶνε δυιατὸν νὰ ἀποβῇ ὀλεθρία εἰς ὀλόκληρον τὸν πολιτισμὸν τῆς ἀνθρωπότητος. Διότι, πράγματι, μία πρόοδος εἶνε ἀρτία ἀνάπτυξις μόνον ἐν ἣ περιπτώσει συναναπτύσσονται πᾶσαι τοῦ ἀνθρώπου αἱ πνευματικαὶ καὶ ἠθικαὶ δυνάμεις καὶ ἰκανότητες, οὐχὶ δὲ μία μόνη, ἡ τινὲς ἐξ αὐτῶν, τῶν ἄλλων παραμελουμένων καὶ ὑπολειπομένων καὶ ἀτροφουσῶν. Πρέπει νὰ συμπροσδεύῃ ἐν τῷ πολιτισμῷ ὁ ὀλόκληρος ἀνθρώπος, οὐ μόνον ὁ ἀνθρώπος—νοῦς, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀνθρώπος—συναίσθημα καὶ ὁ ἀνθρώπος—βούλησις.

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

Ἡμε- ρομηνία	Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστολῶν	ἑορτασ- τικὰ	ἑορ- ταστικὰ
ΣΟΜΒΑΤΟ ΙΟΥΝΙΟΥ	3 Κυρ. Η Πεντηκ.	Κυρ. Η' Πεντηκ.	—	—
	10 Κυρ. Α' Ματθαίου	Κυρ. Α' ἁγ. Πάντ.	Α' πλ. δ'	
	17 Κυρ. Β'	Κυρ. Β'	Β' α'	
	24 Προδρόμου	Προδρόμου	Γ' β'	

Μότον τότε ἐπιτιγχνάεται ἡ ἰσορροπία καὶ ἡ ἀρμο-
νία καὶ οἰκοδομεῖται ὁ ἀληθὴς πολιτισμὸς. Ἐὰν λη-
φθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ διάνοια εἶνε δούλη τῶν συνα-
σθημάτων, ὡς τὰ πολλὰ, ἂν μὴ καὶ πάντοτε καὶ κατὰ
κανόνα, πρόδηλον, ὅτι μία ὑστέρησις τῶν αἰσθημάτων
ἀπεργάζεται αὐτὰ κικουὺς χειριστὶς τῶν διανοητικῶν
ἐπιτευγμάτων. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν τὸν κόσμον κυβερ-
νῶσιν οὐχὶ αἱ ἰδέαι κυρίως, ἀλλὰ τὰ αἰσθήματα, ἦτοι
οἱ πόθοι, οἱ φόβοι, αἱ ἐλπίδες καὶ αἱ ἀνάγκαι, δεόν
νὰ καταβάλληται προσοχὴ εἰς τὸν ἐξευγερσιακὸν καὶ
τὴν ἐξύψωσιν τῶν συναισθημάτων. ἵνα ἡ γνῶσις καὶ
ἡ ἐπιστήμη χρηστὰ εἰς χεῖράς των ἀποβαίνωσιν ὄρ-
γανα καὶ παράγοντες. Κατὰ ταῦτα, ὅταν οἱ λαοὶ μι-
σῶσιν ἀλλήλους καὶ ὑποβλέπωσι καὶ καχυποψία καὶ
ἐχθρότης κρατῶσιν ἐν ταῖς σχέσεσι των, πᾶσα δια-
νοητικὴ πρόοδος καὶ πᾶσα ἡ γνῶσις θὰ χρησιμο-
ποιηθῆ ὑπ' αὐτῶν εἰς ἀλληλεξόντως.

Ἡ χείρων πληγὴ.

Ἡ πλήξασα τοὺς ἀδελφοὺς Κορινθίους συμφορὰ
τοῦ σεισμοῦ εἶναι, βεβαίως, μεγίστη, καὶ κατασυνει-
νησε τὸν κόσμον ὀλόκληρον. Ἡ προστιθεμένη ὅμως
ἀπὸ τινοςεῖς τὴν δοκιμασίαν ταύτην πληγὴ τῶν κοριν-
θίων μάντεω, οἷτινες ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἐπαναλαμ-
βανομένων σεισμικῶν δονήσεων οἰωνοσκοποῦσι σχά-
σεις τῆς γῆς καὶ ἀβύσσων ἀνοίγματα καὶ κατακρη-
μμισμοὺς εἰς τῆς γῆς τὰ ἔγκατα, ἀποτελεῖ συμφορὰν
πολὺ ὀλεθριωτέραν τῆς ἀπὸ τῶν σεισμῶν καὶ προκα-
λοῦσαν τὴν πάγκοινον ἀγανάκτησιν. Ἡ Α. Σ. ὁ ῥέ-
κτης μητροπολίτης Κορινθίας ἔλαβε πάντως τὰ μέ-
τρα του τὰ ποιμαντικά, καὶ διεφώτισε τοὺς ἐκ τῶν
ἀπλουστερῶν εὐπιστοτέρους καὶ ἐδίδαξε τὰ προση-
κοντα. Ἐπειδὴ ὅμως οὐδέποτε θὰ παύσωσιν ὑπάρχον-
τες δεισιδαίμονες μεταδίδοντες τὴν ταραχὴν των καὶ
εἰς τὸ σύνολον καὶ διὰ τοῦ πανικοῦ των ἐπιδεινοῦν-
τες τὸ καὶ ἄλλως μέγιστον κακόν, φρονοῦμεν ὅτι θὰ
ἠδύνατο καὶ ἡ πολιτεία νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα κατὰ
τῶν μαρολόγων μέτρα, εἴτε φιμοῦσα τὰ στόματα
των δι' αὐστηρᾶς ἀπειλῆς, εἴτε καὶ ἀπομακρύνουσα
ἀπὸ τῆς Κορίνθου τοὺς δυστροποῦντας.

«Δόγος».

Ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος ἔτους ἤρξατο ἐκδιδόμενον ἐν
Βουκουρεστίῳ νέον θεολογικὸν τριμηνιαῖον περιοδικὸν

φέρων ἑλληνιστὶ τὸν τίτλον «Δόγος» καὶ συντασσόμε-
νον γαλλιστὶ («L'Œgos». Revue internationale de
synthèse chrétienne orthodoxe), τελοῦν δε ὑπὸ
τὴν διεύθυνσιν τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου
κ. Νεᾶ Ionescu καὶ τοῦ κ. Victor N. Popescu
ἕκαστον αὐτοῦ τεύχος ἀποτελεῖται ἐξ 160 σελίδων.
Ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τῶν περιεχομένων τοῦ Α' τεύχους,
ἐν τῷ νέῳ τούτῳ ὄργάνῳ τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης
διαπιστοῦμεν μίαν σοβαρὰν προσπάθειαν πρὸς δια-
πραγματεύσασιν σπουδαίων θεολογικῶν ζητημάτων ἀπὸ
ἐπόψεως ὀρθοδόξου, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ «Ἐκκλησία» χαί-
ρουσα διαβιβάζει τὴν εὐκρινῆ αὐτῆς συγχαρητήρια
πρὸς τοὺς ἐκδότας τοῦ «Δόγου» καὶ εὐχεται ἀπρόσκο-
πτου τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῆς σταδιοδρομίαν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερά Σύνοδος συνῆλθεν εἰς τακτικὴν συνε-
δρίαν τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην, τὸ δὲ Ἀναθεωρη-
τικὸν Δικαστήριον τὴν Παρασκευὴν. Τὸ Δικαστήριον
θὰ συνέλθῃ εἰς μίαν ἔτι συνεδρίαν κατὰ τὴν προσεχῆ
ἑβδομάδα.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν
Σεβ. Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης, Ἀδριανουπόλεως
καὶ Δημητριάδος ἐπεσκέφθη τὸν Ὑπουργὸν τῆς Παι-
δείας καὶ συνωμίλησε περὶ τοῦ οικονομικοῦ ζητήματος,
ὡσαύτως δ' ἐπεσκέφθη τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονο-
μικῶν καὶ τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, συνοδευόμενος
ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπακτίας.

— Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξέφρασε τὴν
εὐαρέσκειαν αὐτοῦ πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κασ-
σανδρείας Εἰρηναῖον διὰ τὴν κοινωφελῆ δράσιν του.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἑορτὴν τῆς Πεντη-
κοστῆς τὰ μέλη τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Ὀρθο-
δόξων Ἀθηῶν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Μ. τοῦ
Ἀρχιεπισκόπου τελοῦσης, ἐώρτασαν τὴν δευτέραν
ἐπέτειον τῆς οργανώσεως ταύτης. Μετὰ τὴν θείαν
Λειτουργίαν συνεκεντρώθησαν εἰς τὰς αἰθούσας τῆς
Ἀρχιεπισκοπῆς, ἔψαλαν διάφορα ἱερά ἕσματα, μετὰ
δὲ τὴν ὁμιλίαν τοῦ ἀντιπροέδρου ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
ἔδωκε τὰς πατρικὰς αὐτοῦ ὑποθήκας καὶ ἠνχαρί-
στησε πάντας τοὺς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους δι-
δάξαντας καὶ ἐργασθέντας εἰς τὰ τμήματα τῆς ἐνώ-
σεως.

— Περὶ τὴν 27ην μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας συνηθροί-
σθησαν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Χρυσοσπηλαιώσεως οἱ
Διδάσκαλοι καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχο-
λείων, εἰς ἑκατοντάδας ἀνερχόμενοι, ἐπὶ τῇ λήξει
τῶν μαθημάτων. Μετὰ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν δέσιν τὴν

ὀμιλίαν ὑπὸ τινος τῶν Διδασκάλων, τοῦ κ. Β. Σκουτέρη Καθηγητοῦ, καὶ τὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν πεπραγμένων ἐν τοῖς Κατηχητικοῖς Σχολείοις, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἠὲχαρίστησε τοὺς διδάξαντας καὶ ἐξέφρασε τὴν ἄκραν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ, παρέστησε τὴν ὅλως ἐξαιρετικὴν σημασίαν τῆς γινομένης ἐν τοῖς Κατηχητικοῖς Σχολείοις ἐργασίας πρὸς θρησκευτικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας καὶ συνεβούλευσε τὰ δέοντα τὰ παιδία ἅτινα ἐκόσμησαν τὴν ἑορτὴν των δι' ἐκκλησιαστικῶν ἁσμάτων καὶ ὕμνων καὶ ποιημάτων.

—Περὶ τὴν 7ην ὥραν μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μετέβη εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὅπου δι' ἀρτοκλασίας ἐτέλεσε τὴν ἐπέτειον αὐτῆς ἢ Ὁρθόδοξος Χριστιανικὴ Ἐνωσις τῶν Νέων. Πλήθος πολὺ κατέκλυζε τὸν Ναὸν πρὸς ὃ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὠμίλησε τὰ δέοντα παραστήσας τὴν ἀνάγκην τῆς ἀντιδράσεως κατὰ τῶν ἀντιχριστιανικῶν καὶ ἀντιθρησκευτικῶν τάσεων τῆς συγχρόνου ἐποχῆς διὰ τῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων, ἐπήνεσε δὲ τοὺς ἐργαζομένους ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Χριστιανικῇ Ὁργανώσει τῶν Νέων καὶ ἐπεκαλέσθη ἐπ' αὐτοὺς τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ. Μετὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ὠμίλησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως αἰδ. Ἄγγελος Νησιώτης καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος Παν. Προκόπιος Καλιοντζῆς, ἐξάραντες τὴν σημασίαν τοῦ ἔργου τῆς ἐνώσεως διὰ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν καὶ εὐχαριστήσαντες τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον διὰ τὴν παρεχομένην προστασίαν.

—Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ὑπερπεντήκοντα ἐργαζόμενοι νέοι μετὰ τινῶν φοιτητῶν τῆς ἐνταῦθα «Χριστ. Ἀδελφότητος τῶν Νέων» μετέβησαν εἰς Βουλιαγμένην πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἐκεῖ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὁρφανοτροφείου ὑπὸ τὸν Διευθυντὴν αὐτῶν κ. Ε. Γ. Μυτιληναῖον. Συμπροσευχηθέντες μετὰ τῶν ὀρφανῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ ναύσκῳ τοῦ Ὁρφανοτροφείου κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς Πεντηκοστῆς, ἣν ἔψαλον ἐμμελέστατα οἱ μικροὶ τρόφιμοι τοῦ Ἰδρύματος, ἐπεσκέφθησαν ἀκολούθως τὸ διδακτήριον, τοὺς κοιτῶνας καὶ τὸ ἐργαστήριον τοῦ Ὁρφανοτροφείου, ἐξηγοῦντος τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ Πανος. Ἀρχιμ. κ. Ἀκακίου Λαυριώτου, καὶ ἔπαιξαν διαφόρας παιδιὰς μετὰ τῶν μικρῶν ὀρφανῶν. Οἱ ἐκδρομεῖς ὑπεσχέθησαν νὰ προμηθεύωνται ἐφεξῆς τὰ ὑποδήματα τῶν ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Ὁρφανοτροφείου παρεκάλεσαν δὲ καὶ τὸν Διευθυντὴν των νὰ θέσῃ εἰδικὸν κυτίον εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ὁρφανοτροφείου ἐν τῇ Λέσχῃ τῶν ἐργαζομένων νέων τῆς Χ. Α. Ν. διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ ἐκδηλώσουν καὶ ἐμπράκτως τὸ ἐνδιαφέρον των ὑπὲρ τῶν μικρῶν ὀρφανῶν.

—Τῇ 2 ὀδύνῳ καὶ ὥρ. 4 μ. μ. ἀπέθανεν αἰφνῶς

δίως ἐν Κιλίᾳ ἐξ ἐγκεφαλικῆς συμφορήσεως ὁ Μητροπολίτης Πολυανῆς Φώτιος. Ἐκηδεύθη δὲ τῇ ἐπαύριον χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Τυρολόης Χρυσοστόμου. Λόγους ἐπικηδείους ἐξεφώνησαν ὁ Γυμνασιάρχης καὶ οἱ Πρόεδροι τῶν Προσφυγικῶν ὁργανώσεων ἐξάραντες τὴν τε ἐκκλησιαστικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν τοῦ μεταστάντος Ἱεράρχου.

—Κοινοτικὰ Συμβούλια Κοινοτήτων, Σύνδεσμοι, Σύλλογοι, Ἐπιτροπαὶ καὶ ἄλλα Σωματεία, τῆς ὑπὸ τῶν σεισμῶν δεινῶς δοκιμασθείσης καὶ δοκιμαζομένης ἔτι ἐπαρχίας Κορινθίου διὰ ψηφισμάτων ἐκφράζουσι τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν σεβ. Μητροπολίτην Κορινθίας κ. Δαμασκηνὸν διὰ τὴν ἄοκνον καὶ ἀληθῶς πατρικωτάτην αὐτοῦ ὑπὲρ πάντων τῶν σεισμοπαθῶν πρόνοιαν. «Ἐν τῇ ὁδύνῃ μας ταύτῃ—λέγεται ἐν τοῖς ψηφίσμασι—εἰσήκουσε Κύριος τῆς δεήσεώς μας καὶ ἀπέστειλεν ἡμῖν ἐν μέσῳ ἡμῶν τὸν ἰδανικὸν ποιμενάρχην μας, τὸν μόνον ἀντιλήπτορα καὶ ταχὺν παρηγορητὴν, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου θεία συνάρσει ἀνετέθησαν πᾶσαι αἱ πολιτικαὶ ἐξουσίαι, ἵνα ἐπουλώσῃ ἂν μὴ θεραπεύσῃ, τὰς ἐκ τῆς θείας δικαίας ἄλλως τε ὀργῆς ἀνοιχθείσας πληγὰς μας».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Πρὸ τινος τὴν κοινότητα Ἰσμαηλίας τῆς ἐπαρχίας Λεοντοπόλεως εἶχε συνταράξει πρωτοφανῶς ἀνευλαβῆς συμπεριφορὰ ἀτόμων τινῶν πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Λεοντοπόλεως κ. Χριστοφόρου, θορυβωδῶς ἐκδηλωθεῖσα κατ' αὐτὴν τὴν θείαν λειτουργίαν. Ἡ ἑλληνικὴ παροικία τῆς Ἰσμαηλίας ἐξακριβώσασα ὅτι οἱ ἐκτραπέντες προήρχοντο ἐξ αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος τῆς πόλεως ταύτης συνέταξε δημοψήφισμα, διὰ τοῦ ὁποίου στιγματίζουσα καὶ ἀποδοκιμάζουσα μετ' ἀγανακτήσεως τὴν ἀσέβειαν τῶν ἀτακτησάντων διεμαρτυρήθη κατὰ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐμπιστοσύνην της πρὸς τὸν ποιμενάρχην της. Συνεπεῖα τῆς στάσεως ταύτης ὀλοσώμου τῆς ἑλληνικῆς παροικίας Ἰσμαηλίας ἢ Ἐπιτροπῆ ἔσπευσε νὰ ἀποδοκιμάσῃ καὶ αὐτὴ τὴν διαγωγὴν τοῦ γραμματέως της, κυρίου τοῦ σκανδάλου αἰτίου, οὗτος δὲ αἰτησάμενος συγγνώμην ἔτυχεν αὐτῆς παρὰ τε τοῦ σεβ. Μητροπολίτου καὶ τοῦ Παναγ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, ἀμνηστεύσαντος τοὺς ὑπευθύνους μετὰ τὴν ἐξακριβώσιν τῆς ἐν τῇ παροικίᾳ ἐπελθούσης συμπορίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Τηλεγραφικῶς ἠγγέλθη ἐξ Ἱεροσολύμων ὁ θάνατος τοῦ Σεβαστείας Δοσιθέου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἡ σοβιετικὴ κατὰ τῆς θρησκείας δρασίς κατὰ στατιστικὴν αὐτῶν τούτων τῶν μπολσεβίκων ἀπέδωκε μέχρι σήμερον τὸ κλείσιμον μέχρι πού χιλίων ὀρθοδόξων ναῶν, 29 τεμενῶν ὀθωμανικῶν καὶ 27 ναῶν τῶν σχισματικῶν παλαιοπίστων. Δὲν ἀναφέρεται ἀριθμὸς κλεισθειῶν συναγωγῶν· αἱ ἡμερησίαι περιορίζονται εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν ὅτι «οἱ Ἑβραῖοι εἶνε, ὡς καὶ πρότερον, εὐσεβεῖς».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς προκαλέσασα γενικὴν συνέλευσιν τῆς ὅλης Ἀρχιεπισκοπῆς βορείου καὶ νοτίου καὶ διασκεψαμένη ἐν αὐτῇ περὶ τῆς παρουσίας καταστάσεως τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ κατέστησε γνωστὰ τὰ πορίσματα τῆς συσκέψεως πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις ἀρμοδίους ἐν εἰδικῷ ὑπομνήματι. Δι' αὐτοῦ, μετὰ τὴν διεξοδικὴν παράστασιν τῶν συνθηκῶν, ὅφ' ἂς διαβιοῖ ἐν Ἀμερικῇ ὁ ἀπόδημος ἑλληνισμὸς, προτείνει τὴν λήψιν ὑποδεικνυομένων μέτρων πρὸς περιστολὴν τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἀντικανονικῶν καὶ ἀτάκτων κληρικῶν καὶ παρεμπόδισιν ἄλλων ἀκαταλλήλων νὰ μεταβαίνωσιν εἰς Ἀμερικὴν ἐξ ἑλληνικῶν χωρῶν, ὡς καὶ τὴν ἐν Ἀθήναις ἵδρυσιν εἰδικοῦ Ἱεραποστολικοῦ Φροντιστηρίου πρὸς κατάρτισιν τῶν διὰ τὴν Ἀμερικὴν προοριζομένων κληρικῶν, δι' οὓς ἀπαιτοῦνται ὠρισμένα προσόντα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΛΑΤΙΝΙΚΗ

Ἐδημοσιεύθη ἡ μεταξὺ τοῦ Βατικανοῦ καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Τσεχοσλοβακίας συναφθεῖσα συμφωνία «Modus vivendi» ἀφορῶσα τὴν θέσιν καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν ἐν τῷ τσεχοσλοβακικῷ κράτει λατινικῶν ἐπισκοπῶν καὶ ἐνοριῶν καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων τῆς ἐν τῇ Τσεχοσλοβακίᾳ λατινικῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τὰ λοιπὰ μεταξὺ Βατικανοῦ καὶ Τσεχοσλοβακίας ἐκκερμῆ ζητήματα θὰ συναφθῶσιν ἰδιαιτέρα συμβάσεις.

ΙΟΥΔΑΙΣΜΟΣ

Κατὰ τινὰ στατιστικὴν δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως ὑπάρχουν σήμερον ἐν Γερμανίᾳ 564379 Ἰουδαῖοι, ἧτοι ἐν Πρωσσίᾳ 403969, ἐν Βαυαρίᾳ 49145, ἐν Σαξωνίᾳ 23252, ἐν Βυρτεμβέργῃ 10827, ἐν Βάδῃ 24064, ἐν Θουρίγγῃ 3603, ἐν Ἑσση 20401, ἐν Ἀμβούργῳ 19904, ἐν Μεκλεμβούργῳ 1225, ἐν Ὀλδεμβούργῳ 1513, ἐν Βρύνσβην 1753' ἐν Ἀνάλτ 1440, ἐν Βρέμῃ 1508, ἐν Λίπ 607, ἐν Λιούμπεκ 629, ἐν Μεκλεμβούργῳ Στρέλιτς 182, ἐν Βάλδεκ 477, ἐν Σώμβουργ 170. 30483 Ἰουδαῖοι τῆς Ἀλσατίας ἀνήκουσιν ἤδη εἰς τὴν Γαλλίαν, 1361 εἰς τὴν Λιθουανίαν, 41438 εἰς τὴν Πολωνίαν, 2703 εἰς τὴν

ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Δάντσικ 63 εἰς τὴν Τσεχοσλοβακίαν, 32 εἰς τὴν Δανίαν καὶ 23 εἰς τὸ Βέλγιον.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΟΡΦΑΝΩΝ

Πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ἀπεστάλησαν ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τοῦ ἐκκλησ. Ὀρφανοτροφείου Βουλγαμένης παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος «Ὁ Ἁγ. Γεώργιος» ἐν Lynn, Mass. δι' ἐπιστολῆς τοῦ Παν. Ἀρχιμ. Χριστοφόρου Ἀργυρίου, τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος κ. Νικ. Παπαγγελῆ καὶ τοῦ Γραμματέως Ἀλ. Χρονοπούλου δολλ. 102. 50 %.

Διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ὠσαύτως ἀπεστάλησαν πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον παρὰ τῆς Κοινότητος Gary, Ind. διὰ τοῦ Παν. Ἀρχιμ. Εἰρηναίου Τσουρουνάκη δολλ. 25.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κωνσταντίνου Γ. Σάββα Καθηγ. τοῦ Πανεπιστημίου). Ὁ πρὸς περιστολὴν τῶν ἐλωδῶν νόσων Σύλλογος. Ἀθήναι 1928.

Δανιὴλ Δεναξᾶ Ἀρχιμανδρίτου, Ἐκκλησιαστικὸς Ὀδηγὸς τῶν ἐν Θήρᾳ καὶ Θηρασίᾳ ἰ. ναῶν ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων μ. Χ. μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς. - Περὶ συστάσεως τῆς Ἐπισκοπῆς καὶ ἐνετοκρατίας κτλ. Ἀθήναι 1927. — Τὰ μᾶλλον ἀξιοσημεῖωτα τοῦ βιβλίου εἶνε ὅσα περὶ τῶν ἐν Θήρᾳ ναῶν ὁ σ. ἡρύσθη ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς μονῆς τοῦ προφ. Ἡλιού καὶ ἐκ τινων παραδόσεων.

Οἶκος Τυφλῶν. Ἐταιρεία πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ προστασίαν τῶν τυφλῶν. Λογοδοσία τοῦ ἔτους 1927. Ἔτος 21ον Ἀθήναι 1928.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Σερίφῳ Ἱεράς Μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν προκηρύσσει ὅτι ἐκτίθονται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν δεκαετοῦς ἐνοικιάσεως τὴν 17 Ἰουνίου ἔ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραι 10 - 12 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν Δημοπρασιῶν Σερίφου ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογραφούντος Εἰρηνοδίκου Σερίφου τὰ εἰς διαφόρους τοποθεσίας κτήματα τῆς ἡμετέρας Μονῆς Ἰον ἀγροὶ 3 εἰς θέσιν Σουκαμινᾶ Βελανιδιᾶ Λοῦθος Καστάγγουλαι—2ον ἀγροὶ 2 Ἀξιώτης Πατέριναι 3ον ἀγροὶ 2 Καλογριαὶ καὶ κάτω Πηγὰδη, 4ον ἀγροὶ 2 Ἄγιοι Ἀπόστολοι Ρίγγης, 5ον ἀγροὶ 2 Προφ. Ἡλίας Φολάσκας Ἀλώνη, 6ον ἀγροὶ 3 Αὐθρος καὶ Βορινὸν Ἐδρινῆ καὶ ἀγραμπελόκηπος ἀγ. Ἀνάργυροι, 7ον ἀγράμπελοι 2 Ποταμιᾶ Παπαρσένιοικαι ἀγροὶ Καλογύρων, 8ον ἀγροὶ Σκάλα, 9ον ἀγρὸς Κεφάλη Ἀξάχια, 10ον ἀγροὶ 6 Πλαταλὸς καὶ ἀγράμπελον, 11ον ἀγροὶ Βουδόμανδρα, 12ον Μικροαγροὶ 8 Λειβάδει Ἀδλωμόνα οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύναται νὰ λάβωσιν γνώσιν τοὺς δρους συγγραφῆς καὶ τῆς διακηρύξεως κατατιθέμενοι ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς τάκῃ ρύκια τὰ ἔξοδα Συμβολαίου καὶ ἀντίγραφον αὐτοῦ δημοσιεύσεως ἡμερησίως τῆς διακηρύξεως βαρύνουσιν τὸν τελευταῖον πλειοδότην. Οἱ ὀφειλέται τῆς Μονῆς ἢ διάδικοι αὐτῆς ἐκ διαφορᾶς προσερχομένης ἐκ μισθώσεως ἢ καταπατίσεως ἢ ἀμφισβητήσεως μοναστηριακοῦ κτήματος δὲν γίνονται δεκταὶ εἰς τὸν διαγωνισμὸν τῆς Δημοπρασίας. Ἐν Σερίφῳ τὴν 20 Μαΐου 1928.

Τύποις «Φοῖνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44 Ἀθήναι